

וריקני, ממלא לפחות את הציפיות מקורי דת מבט אחרת. הוא מכיל כמה סצינות מין גועזות במיוחד, בין זמר תפוז לשער בר ארט גארפונקל לשחקנית רחזה ראסל (אשתו של ג'ון דין בשאיפה ללא מיצרים). אולם לא רק שמות גדולים מושכים השומע. יש גם אמצעים אחרים. הרצח בקואנקה הספרדי נאסר להצגה במולדתו, למרות שאין שם צנזורה מזה כמה זמן. לדעת המפיקים, נאסר משום שהוא מציג את המימטרה הספרדית בתחילת המאה בצבעים מיפלאציים להחריד. אחרים סבורים שהאיסור נובע מכמה סצינות עינויים והתעללות, כמו עקירת צפורניים או תליית אסיר על אבר מינו. כל זאת בסיפור אמיתי על עיוות דין, שבו מתעסקים הרבה בעובדות, אבל עושים מעט מאד כדי ללמוד מהן משור.

הסרט התורכי האוייב הגיע לברלין כמעט מן הכלא. זאת, משום שהמחבר, אילמו גיני, שנחשב לקולנוען הבולט של תורכיה, נידון ל-15 שנות מאסר על חתך רנות פוליטיות. מן הכלא הוא מעביר לידי דו. הבמאי זקי אוקטן, סרטיים והוראות מדייקות הפקתם. הצורה זה עשו כבר השניים סרט בשם האדר, שזכה לפרסים בינלאומיים רבים. השנה הם שלחו לברי

קיבל פרס מיוחד אחד, הדרום-אפרייקאים קיבלו פרס מיוחד שני, התורכים זכו בפרס מיוחד שלישי, וסרט אנגלי בשם הפרחה, על עולם הפאנק באנגליה, וסרט פיני בשם מחול העורבים, על השחתת הטבע בידי האדם, זכו בציונים לשבח. ולבסוף, פרסי המישחק. הם הוענקו לשתי קנימישנה בסרט של וואידה, אנדריי סורדין, ולשחקנית המיזרח-גרמניה רגטה קורסר, המגלמת זמרת פופ בסרט סולו סאני של הבמאי היהודי-גרמני קונראד וולף. סרט שהוא אחד הראשונים המעז להתבונן בשולי החברה המיזרח-גרמנית, ואפילו בעין אוהדת.

כמו בשנים האחרונות, כן גם השנה, התוכנית של "פורום הקולנוע הגרמני הדי צעיר" היתה החלק המעניין ביותר של הפסטיבל. הסרטים הטובים ביותר שהוקרנו השנה בברלין היו סרטים של הפורום. חובב קולנוע הוא סרט פולני מפורסם ונבון, על פקיד הקונה מצלמת-קולנוע כדי לצלם את בתו התינוקת ומוצא עצמו כי במאיהבית של המיפעל שבו הוא עור בד. בתור שכזה, הוא צריך להתלבט בכל הבעיות והמשברים של אמן בחברה הדי סוציאליסטית. מבלי לחרוג אף לרגע מן הפשטות של המימטרה, מצליח הבמאי כריסטוף קישלובסקי לומר דברים רבים

הזמרת ששחררה מצה"ל לפני המועד טוענת:

כד השמועות על זה שהשתחררתי ממצה"ל שיחרור-מוקדם, עלי פי סעיף פסיכיאטרי, אינן נכונות. טוענת עופרה חזה. "זה נכון שהשתחררתי יחד רור מוקדם, אבל זה לא מפני שאני פסיכית."

עולם הבידור רועש בשבועות האחרונים. ככל שהזמרת התימניה היפהפיה מצרי ליהה ומטפסת במהירות רבה יותר לצמרת, כך גובר גל השמועות סביב נסיבות שיחרורה מהצבא. "רק אנשים שמקנאים בה מפיצים את זה", טוען מנהלה האישי של עופרה, המלחין והתמלילן בצלאל אלוני. "לצה"ל לא יכולות להיות טענות כנגד עופרה. למרות שהיא שוחררה שיחרור-מוקדם. לעופרה יכולות להי

צה"ל

זמרת חזה
תכשיטים

התנכח

לפי

יות טענות כנגד צה"ל על מה שהוא עולל לה.

גירסתה של עופרה לגבי השרות הצבאי שלה מזכירה את סיפורו של גיבור מעונה ועד עולם. הוא לא רצה להמשיך ולהתאגרר, ומפקדיו הבכירים הורו למפקדיו הישרים להתעלל בו עד שיישבר ויסכים להתמודד. לדברי עופרה: "אני לא רציתי להיות בלהקה צבאית. רציתי להיות כמו כל חיילת. או התעללו בי וגרמו לכך שאבקש ואקבל שיחרור מוקדם."

הזמרת, שהתקדמותה בעולם-הבידור היתה מטאורית בשנה האחרונה, השתחררה מצה"ל על-פי אותו פרופיל, לפיו משתחררים חיילים וחילות שצה"ל מחזיק לט לשחררם משרות בגלל סיבות פסיכיאטריות (ראה עמודים 54-55). עופרה עצמה טוענת: "אני לא יודעת על פי איזה סעיף שיחררו אותי, וזה לא מעניין אותי. תרמתי הרבה לצבא, אבל ניסו לשים לי רגל כל הזמן."

"הצבא הפך אותי למדוכאת"

הרומן עם צה"ל? של הזמרת שזכתה לאחרונה במקום הראשון בשירוויזיון, אחרי זכייה בפסטיבל-יזמר רבים קודמים וצעידיה קבועה-כימעט במיצעדי הפיזמור, נים, התחיל זמן רב לפני גיוסה.

אלוני, שהוא, כפי שעופרה עצמה מעידה, "האבא שלי בכל מה שנוגע לשיירה מספר: "עוד לפני גיוסה של עופרה לצה"ל היו לי מגעים עם המלחין רפי בן-משה, שהיה אז אורח-עובד-צה"ל והי אחראי על הבידור בצבא, בדבר צירופה של עופרה ללהקה צבאית. כאשר עופרה התגייסה, היא הוצבה מיד לצוות-הווי נח"ל."

אולם השרות הצבאי של עופרה בצוות הווי היה קצר ביותר. מספרת עופרה: "לפני הגיוס אהבתי את הצבא. עוד כילדה הופעת, במילחמת-יום-הכיפורים לפני חיי לים, וציפיית לרגע שבו יגייסו אותי."

"ההופעה הראשונה שלי היתה במסיבת

המפיק יעקב גודוואסר מרכיב את כרזת הפרט בעצמו
עבודה עצמית

על מהות האמנות, על יחס הבריות לאמן, על החברה הסוציאליסטית ועל יצירה חופשית בה, בהומור, בקלילות ובשגינות.

שונא המין האנושי

בן שלוש שעות על הסיי-איי, מוזיית ביקורתית מאד, שיגיע כנראה אל מסכי הטלוויזיה ברוב ארצות העולם, זהו אחד המיסמכים המרתקים, המבוססים והמשכנעים ביותר, על הדרך שבה חברה מקימה גולם, הקם כעבור זמן על יוצריו. אם להוסיף לשני סרטים אלה סרטים גרמניים חדשים, כמו שנות רעב, או הילדים מבית מס' 67, אין ספק שבחירת הסרטים בסדרום, עם כל ההסתייגויות שאפשר להעלות נגד הכללתן של כמה יצירות-יוסטר ומיספר הפלגות אופנתיות לפסטיבל-אמנות (כמו גירסת פאנק של הסערה לשיקספיר), עלתה על זו שבכל המיסגרות האחרות.

פרט לאחת. באחד מבתי-הקולנוע בעיר גרטה רטרופקטיבה של כל סרטי בעיר ויילדר. היהודי הברלינאי הזה, שבמשך שנים נחשב לצינור חסר-תיקוה ולשונא המין האנושי הלועג לגיבוריו בפראות, במאי שרבים סברו כי אינו ניהן תמיד בטעם המעודן ביותר, מתגלה כחוקר-ווצדק, כאחד היוצרים הגדולים של הקולנוע. מבקרים תשורים מדי ערב, אחרי שצפו בנוסיונות ההבעה המוצלחים והמוצרי-לחים פחות של כל מיני יוצרים בני זמננו, נקבצו לראות שוב את סרטי הדי יענים של האמן, שנל התיישבו, כמיני-הגם, בשורות הראשונות, נאנחו אנחת רווחה ואמרו זה לזה: "סוף-סוף, שנה וחצי של הגנה צרופה ובטוחה." מעניין אם בניהם של מבקרים אלה יוכלו לומר דבר דומה, כאשר יראו בעוד שלושים שנה את הסרטים שהוצגו השנה בברלין.

לין סרט שנמשך למעלה משעתיים, שבו הם עוקבים אחר התעוררות התודעה הדי סוציאליט בבן פולטריין עני ומרוד, שר הופך מפרט מדוכא ומנוצל לחלק ממעמד הפועלים השמורגן. הרקע לסרט: אורח החיים בפרברי איסטנבול, מרתק ועשוי להפליא, ומשכנע, בסופו של דבר, הרבה יותר מן הסיפור המרכזי, שמחיל למעשה רק באמצע הסרט.

ואילו רוס דונויש ואתול פוגארד, שסרט קודם שלהם, האורח, הוצג גם בטלוויזיה הישראלית, הפיקו מחוך לדרום-אפריקה סרט שנוגע מאד למולדתם. הם מנסים להארות שכל עוד השחורים מתנכלים זה אל זה, ואינם מוכנים להושיט עזרה לחבר בצרה, אין להם תיקווה לצאת ממצוקתם. מאחר והסרט עשוי בפשטות וברגש, הוא היווה את אחת ההפתעות הנעימות בפסיטיבל, גם אם אפשר לטעון נגדו שהוא פטפטיני מדי ומציג את הלבן כמי שמוסר לשחורים את המפתח להתקדמותם.

מחול

העורבים

כאשר מגיעים לסוגיית הפרסים בתחרות, נתקלים בתופעה מוזרה. 10 סרטים מתוך ה-19 שהתמודדו זכו בפרסים, מסתבר שהשופטים, אחוזי מבוכה פולקלוריות בדין על סרטים שהלהיבו אותם, החליטו שיותר לפזר פרסים לכל עבר, ואולי כך יהיה ערכו של כל פרס, בפני עצמו, קטן יותר. שני סרטים התחלקו בפרס הזהב: פאלרמו או ולפסבורג, שהיווה פיצוי לקולנוע הגרמני, והארטלנד, סרט אמריקאי פאסטורלי של ריצ'רד פירס. הפיק צנועה ונחמדה, מצולמת להפליא ושתי חיל למדי.

ההונגרי איסטוון סאבו קיבל את פרס הבימוי על אהון הדדי, שהיה באמת הדי מלוטש ביותר בכל התחרות. מארקו פרי

טיול במקום

לדברי עופרה לא הניחו לה רפי בן-משה וצה"ל להיות סתם מקדה בשירי יון. "הייתי פטורה בשיריון משמירות ומי-חורגויות" סיפרה עופרה, "ביגלל מצב הבריאות של אמא שלי, והמצב הכלכלי בבית. אבל המפקד שלי, סגן-אלוף נחמן, לא התחשב בשיחרור הזה והכריח אותי לשמור ולעשות תורגויות, ולא נתן לי לראות את אמא. הייתי מדוכאה."

"הקש שבר את גב הגמל היה כשי הכריחו אותי לצאת לטיול עם כל היחידה, במקום לבקר את אמא בבית. אני יודעת שלמפקד שלי היו קשרים עם רפי בן-